

Bloggaaja vai journalisti?

21.4.2006 08:58 — Hartti Suomela

Kaliforniassa piirioikeus on pitkään ollut puimassa sitä, onko bloggaajilla samanlainen lähdesuoja kuin perinteisillä journalisteilla. Kyseessä on Applen parin vuoden takainen kanne PowerPage-blogia vastaan.

Applen tavoitteena on saada selville kenen kautta tiedot vielä julkistamattomasta tuotteesta vuotivat kyseisen blogin ylläpitäjille. Yritys kuvailee tapausta rikoksena, jossa Applelta varastettiin yrityssalaisuuksia.

Pohjimmiltaan oikeus on kuitenkin ottamassa kantaa siihen ovatko bloggarit journalisteja.

Idealismia vai realismia?

Oma idealistinen näkemys journalistista nojautuu hyvin perinteisiin käsityksiin. Journalisti on puolueeton asioiden kuvaaja, joka pystyy objektiivisesti kertomaan asiat siten, että hänen kirjoituksensa perusteella lukijalle syntyy kattava ja tasapainoinen kuva asioista.

Journalisti myös käyttää aikaa taustojen kartoitukseen pitäen huolta siitä, että mitään oleellista kiveä ei jätetä kääntämättä ja faktaa vahvistamatta. Tästä huolimatta journalisti pystyy tuottamaan tekstiä nopeasti, virheettömästi ja aikataulujen puitteissa.

Tietenkin journalistilla on laaja tuntemus oman alueensa tapahtumista ja historiallisesta kehityksestä, ja hän voi tietojensa perusteella kirjoittaa asiat siten, että maallikkokin tai kyseisiä asioita seuraamaton ymmärtää pääasiat.

Journalistin pääasiallisena tarkoituksena ei myöskään ole sensaatiohakuisuus, vaan aito halu kertoa faktat ja valistaa kansaa. Tällä en tietenkään tarkoita, että journalisti kirjoittaa kuivasti. Kirjoitustyyli voi olla tunteisiin vetoava ja vauhdikas, mutta kiihkoilun puolelle journalisti ei eksy.

Journalistit harvassa

Journalistilla ei tarvitse olla journalistiikan loppututkintoa, vaikka alan koulutuksesta etua onkin. Journalistina kyllä pärjää, kunhan sekä aihevalinnoissa että aiheiden käsittelytavoissa seuraa journalistista tapaa ja kunhan kirjoitustyyli on vetävä

---

ja virheetön.

Reaalimaailmassa ylläkuvattuja journalisteja on harvassa. Juoru- ja iltapäivälehtiin kirjoittavat sananiekat jäävät auttamattomasti määritelmän ulkopuolelle.

Asiantuntijalehtien kirjoittajat eivät hekään automaattisesti yllä tämän idealistisen journalistin tasolle. Esimerkiksi tietotekniikkalehtien ammattikirjoittajista vain harva tietää alastaan riittävästi ja vielä harvempi enemmän kuin lukijansa.

Ja useimmat kovan luokan tietotekniikka-ammattilaiset, jotka kirjoittavat näihin lehtiin laajempia, tekniseltä sisällöltään vaativampia juttuja, ovat kirjoittajina puolestaan kovin onnettomia.

Lisäksi monella asiantuntijakirjoittajalla puolueettomuusvaatimus ei täyty, kun kirjoittaminen on vain sivutyö, ja varsinainen leipä tulee pöytään lehtimaailman ulkopuolelta. Useimmiten päätyö on tietotekniikka-alan firmojen palveluksessa, ja näiden yritysten tuotteita sitten pitäisi puolueettomasti tarkastella lehtien sivuilla.

Tasapuolisuuden nimissä täytyy todeta, että täysin objektiivista journalistia ei ole olemassakaan - jokaisella omat näkökannat värittävät kirjoitusta aina johonkin suuntaan.

Bloggaaja ei ole journalisti

Tarkasteltaessa bloggaajia yllä olevan journalistimääritelmän valossa, on selvää, että valtaosa bloggaajista ei myöskään mahdu määritelmäni piiriin. Osa kirjoittajista on tietenkin taitavia kynäniekkoja, jotka tietävät alansa asioista enemmän kuin parhaat alan journalistit.

Monet heistä ovat myös omaksuneet bloggaajina asenteen, että internetissä joku tietää asian sinua paremmin. Korjaukset otetaan vastaan nöyrästi ja ne päivitetään tekstin joukkoon nopeasti.

Useimpien blogien kohdalla puolueettomuus on tuntematon käsite. Vaikka taloudellisia riippuvuussuhteita ei olisikaan, on blogikirjoittajien lähestymistapa hyvin yksisilmäistä. Tuskin kukaan bloggaajista edes yrittää tavoitella objektiivista lähestymistapaa. Mitä fanaattisempi kannattaja sitä tiiviimpi kirjoitustahti ja suurempi lukijakunta.

Lähdesuoja varattava journalisteille

Lähdesuojan tulisi koskea vain vakavasti otettavia, journalistisia bloggaajia. Ongelmana vain on, että kenelle annettaisiin valta tehdä bloggareiden kastijako journalisteihin ja juorukirjoittajiin.

Kun jako on tuottanut pahoja vaikeuksia jo traditionaalisen median aikoihin, niin verkkomedian tuhatkertaistaessa kirjoittajien määrän tuleluokittelusta täysin mahdotonta.

Kuka ikinä luokittelun suorittaakin, hän joutuu myös kehittämään journalistille määritelmän. Toivottavasti allekirjoittaneen ikääntynyttä määritelmää ei kukaan ota edes harkitse luokittelun lähtökohdaksi.

<hr>**Hartti Suomela** työskentelee Nokian Piilaakson yksikössä kehittäjätuessa.

<http://www.digitoday.fi/mielipide/2006/04/21/bloggaaja-vai-journalisti/20066789/66>